PROEFSTATION VOOR DE AKKER- EN WEIDEBOUW
WAGENINGEN

Gestencilde Verslagen
van
Interprovinciale Proeven
Nr. 97 (1964)

DOPERWTENRASSENONDERZOEK IN 1962 EN 1963

(Serie 194)

door

A.J.A. van der Graaf

(Proefstation voor de Akker- en Weidebouw, Wageningen)

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

Het aantal doperwtenrassenproeven Serie 194 blijft constant, nl. 10 proeven over heel Nederland verdeeld.

Dit, gezien de hoeveelheid werk, groot aantal proeven, rechtvaardigt de veronderstelling dat de belangstelling voor deze serie groot is. Ook het bedrijfsleven toont belangstelling voor dit onderzoek.

De inzending van de proefveldgegevens werd door verschillende oorzaken in 1962 sterk vertraagd. De tijd die nodig is voor het maken van een verslag over 1962 werd hierdoor te kort. Daarom werd besloten de resultaten over de jaren 1962 en 1963 in één rapport op te nemen.

In dit verslag is voorts van de daarvoor in aanmerking komende onderwerpen een samenvatting gegeven over de jaren 1960 t/m 1963.

1. DOEL, OPZET EN UITVOERING VAN DE PROEVEN

Doel

De interprovinciale doperwtenrassenproeven van serie 194 worden door de betrokken R.L.V.D. in verschillende consulentschappen aangelegd.

De gegevens van deze proefvelden zijn uiteraard in de eerste plaats van belang voor het gebied waarin ze aangelegd zijn. Het relatieve opbrengstniveau van de verschillende rassen en de demonstratieve waarde van deze proeven zijn regionaal dan ook van grote betekenis.

Bij een gezamenlijke bewerking van alle doperwtenrassenproeven in ons land wordt het inzicht in het opbrengstniveau en de reactie van de rassen op de gebiedsgewijs uiteenlopende groeivoorwaarden verdiept.

Opzet en uitvoering

De opzet en uitvoering van de proeven van deze beide jaren komen overeen met de opzet en uitvoering van de in 1961 aangelegde proeven.

In het kort komt dit hierop neer:

a. het oogsttijdstip van de doperwten wordt door de betrokken proefveldverzorger bepaald, eventueel na instructie door de afdeling peulvruchten van het P.A.W.

b. uit ieder veldje wordt een monster van precies 3 kg gewas genomen

c. van dit gewasmonster worden de peulen geplukt en nauwkeurig gewogen

d. dit peulmonster wordt naar het P.A.W. gestuurd voor analyse. Bepaald worden o.a. TM-waarde, rendement, te jonge peulen en sortering

e. het veldje wordt gemaaid en nauwkeurig gewogen

f. met behulp van de rendementscijfers kan de peul- en erwtenopbrengst worden berekend.

Algemene gegevens van de proefvelden

De gegevens betreffende naam en adres van de proefveldhouders en de grondsoort zijn in tabel 1 vermeld.

Tabel 1.

Reg. nr.	Naam van de proefveldhouder	Adres	Grondsoort
	1962		
NGr 2767	Proefboerderij "Jac. Sypkensheerd"	Nieuw Beerta	zware zeeklei
NF 1497	Z.P.C.-proefbedrijf	St. Annaparochie	zeeklei
VoNOP 1069	Proefboerderij "De Kandelaar"	Marknesse	oude zeeklei
OFl 364	Directie Wieringermeer	Kampen	oude zeeklei
ZNH 753	Wed. W.J. Nieuwenhuizen	Hoofddorp	oude zeeklei
Z 2340	Proefboerderij "Zeeland"	Wilhelminadorp	zeeklei
Z 2341	Proefboerderij "Scheldemonden"	Bruinisse	zeeklei
WB 2737	Bedrijfsvereniging v.d. Landbouw	Klundert	zeeklei
MB 575	J. van Gorp	Alphen	zand
IVRO 62-415	Proefboerderij "De Hoge Born"	Wageningen	zand
	1963		
NGr 2856	H. Rispens	Usquert	zeeklei
NGr 2857	Proefboerderij "Jac. Sypkensheerd"	Nieuw Beerta	zware zeeklei
NF 1521	Z.P.C.-proefbedrijf	St. Annaparochie	zeeklei
WD 708	J. Strijker	Pesse	zand
OD 1158	H. Hoving	Nw. Dordrecht	dalgrond
IJpo 10	Proefboerderij "De Kandelaar"	Marknesse	oude zeeklei
OFl 418	Directie Wieringermeer	Kampen	oude zeeklei
Z 2417	Proefbedrijf "Zeeland"	Wilhelminadorp	zeeklei
Z 2418	Proefbedrijf "Scheldemonden"	Bruinisse	zeeklei
WB 2802	Bedrijfsvereniging v.d. Landbouw	Klundert	zeeklei
MB 613	J. van Gorp	Alphen	zand
IVRO 63-411	Proefboerderij "De Hoge Born"	Wageningen	zand

In bijlage 1 (pag. 22) zijn de volgende proefveldgegevens verwerkt: voorvrucht, zaaidatum en bemesting.

Bijlage 2 (pag. 23) geeft een overzicht van de eigenschappen van het gebruikte zaaizaad, de gewenste standdichtheid en de rijenafstand.

Op bijlage 3 (pag. 24) zijn de gebruikte zaaizaadhoeveelheden aangegeven.

3. OPBRENGSTEN EN RENDEMENTEN VAN DE BEPROEFDE DOPERWTENRASSEN

De grote verschillen in rijpheid, waarbij de rassen van de verschillende proeven geoogst zijn, maken het vrijwel onmogelijk de opbrengsten per proefveld te vergelijken. Daarom is ook voor deze beide jaren een correctie op peul- en doperwtenopbrengst, op basis van de Tm, toegepast.

De correctie is op dezelfde wijze uitgevoerd als in de jaren 1960 en 1961. De opbrengstgegevens van de jaren 1960 t/m 1963 kunnen nu worden samengevat. Hierdoor ontstaan betere en meer betrouwbare gemiddelden van het relatieve opbrengstniveau van de getoetste rassen.

Een beschrijving van deze correctie met de voor- en nadelen is te vinden in "Gestencild Verslag van de interprovinciale proeven Nr. 87 (Serie 194-1962)".

a. Peulopbrengsten

De gecorrigeerde peulopbrengst wordt verkregen door de bepaalde totaalopbrengst te vermenigvuldigen met het % peul in het gewas waarna correctie op basis van de Tm.

In beide jaren vertoonden zowel de rassen als de verschillende proeven vrij grote verschillen in opbrengst. Over het algemeen waren in 1962 de peulopbrengsten hoger dan in 1963.

Tabel 2 geeft een overzicht per ras en per proef over de beide oogstjaren.

NF 152 in enkelvoud aangelegd, niet meegeteld met gemiddelden.

Z 2418 door slechte opkomst en vogelschade een holle stand.

MB 613 door omstandigheden een aantal veldjes niet geoogst, waardoor geen wiskundige bewerking mogelijk bleek. De proef is evenmin meegeteld voor het gemiddelde over een aantal jaren.

In 1962 werd op verschillende plaatsen schade veroorzaakt door nachtvorst. Vooral de interprovinciale proeven NGr 2767 en WB 2737 hebben geleden. Wanneer we de rassen in volgorde zetten van veel naar weinig schade dan krijgen we het volgende beeld:

Kelvedon wonder heeft in alle gevallen het meest geleden resp. gevolgd door Double one, Kelva, Wyola, Vitalis en Elf. Dan volgt een groep met weinig schade, hiertoe behoren Alaska, Gloire de Quimper, Finette, Onyx, Rovar en Dark Skin Perfection. De rassen Cobri en Supcovert hebben niet of vrijwel niet van de vorst geleden.

De ontwikkeling van een gewas heeft veel invloed op de mate van beschadiging door nachtvorst. In een zeer jong gewas wordt maar zelden nachtvorstschade met een blijvend effect waargenomen. De volgorde waarin deze schade optreedt, doet vermoeden dat kreukerwten gevoeliger zijn dan ronde doperwten. Vroege kreukerwten schijnen wel het meest gevoelig te zijn, maar hierbij kan de ontwikkeling van de planten een rol hebben gespeeld.

Nachtvorstschade wordt vaak in versterkte mate waargenomen wanneer enkele dagen tevoren met Dinoseb gespoten is. Ook treedt vaak vrij ernstige schade op wanneer enkele dagen na de nachtvorst gespoten wordt.

Tabel 2. Opbrengst aan peulen

	NGr 2767
Gloire de Quimper	190
Onyx	183
Alaska 14	154
Kelva	194
Kelvedon wonder	175
Elf	157
Supcovert	128
Finette	134
Rovar	146
Cobri	155
Vitalis	144
Dark Skin Perfection	168
Wyola	166
Aureogl	
Small sieved Freezer	
Embleem	
Fertila	
Double one	

In 1962 en 1963 kwam vrij algemeen aantasting door knopmade voor. In beide jaren zijn de vroege rassen weinig of niet door knopmade aangetast, wat niet inhoudt dat deze niet aangetast kunnen worden. Door hun vroegheid ontglippen deze rassen vaak aan een aantasting. In de beide jaren waren de vroege rassen uitgebloeid toen de erwtegalmug verscheen. De schade veroorzaakt door knopmade is bij doperwten groter dan bij rijp geoogste erwten, wat uit een op de Plantenziektenkundige Dienst in uitvoering zijnd onderzoek is gebleken. De doperwten krijgen meestal minder kans de schade te compenseren omdat ze eerder geoogst worden. Wanneer b.v. de 2e en/of 3e etage aangetast worden,is het veelal niet mogelijk de oogst uit te stellen tot de laatste etages uitgegroeid zijn. De peulen van de 1e etage zouden immers veel te rijp worden.

Een ander punt is de opbrengst vergelijking van de rassen. Veelal worden middenvroege en late rassen door de erwtengalmug het meest aangetast. Bij vergelijking van het opbrengstniveau van de rassen met uiteenlopend tijdstip van afrijping en ongelijke aantasting kan een foutief beeld van de werkelijke opbrengstverhouding tussen de rassen ontstaan.

Het is dus zaak om alle mogelijke moeite te doen om de knopmade te bestrijden. Dit zal veelal betekenen dat men 2x moet spuiten.

De peulopbrengsten van de verschillende proeven die in de jaren 1960 t/m 1963 genomen zijn, kan men met elkaar vergelijken. Men moet hierbij niet uit het oog verliezen dat de opbrengstcijfers van ieder van deze proeven gelden voor de omstandigheden waaronder het gewas op dit bepaalde proefveld gegroeid is.

Wanneer men de opbrengsten van de verschillende rassen per jaar bij elkaar neemt en daarna middelt dan kan men de volgende tabel samenstellen.

Tabel 3. Gecorrigeerde peulopbrengsten per jaar en de gemiddelden van de rassen en de jaren.

Rassen	1960		1961		1962		1963		1960 t/m '63	
	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	Finett 100
Aurora	117	5	169	9	-		-		164	110
Gloire de Quimper	102	4	-		176	7	146	8	153	103
Onyx	-		134	9	159	7	134	9	137	92
Alaska 14	93	5	119	7	141	8	-		121	81
Kelva	138	4	172	9	196	10	165	9	173	116
Kelvedon wonder	131	4	179	9	213	10	170	9	181	121
Supcovert	112	5	154	9	171	10	132	9	148	99
Finette	100	4	151	7	177	10	140	9	149	100
Rovar	-		168	7	191	7	148	7	164	110
Cobri	-		152	7	183	10	153	9	158	106
Vitalis	-		183	7	194	10	138	4	169	113
Espoir de Gembloux	84	4	125	7	-	10	-		124	83
Wyola	124	5	-		192	8	159	9	167	112
Dark Skin Perfection	-		178	5	206	8	183	8	185	124
Double one	119	4	-		-		151	3	160	107
Fertila	125	4	-		162	2	155	2	159	107
Merida	-		178	3	-		-		-	-
Embleem	-		169	3	196	1	133	2	160	107
Elf	-		-		177	8	-		-	-
Aureool	-		-		-		131	6	-	-
Small Sieved Freezer	-		-		-		157	9	-	-
Gemiddelde van de rassen in kg/are	117		159		182		148			
1960 = 100	100		136		156		127			

Het gemiddelde over deze 4 jaren is alleen van die rassen berekend welke minstens 2 jaar en in een voldoende aantal proeven voorkwamen. Dit werk is uitgevoerd door de afdeling Wiskundige bewerking van het P.A.W. Bij de bewerking is rekening gehouden met het aantal proeven en met de invloed van de jaren waarop een correctie is toegepast.

Wanneer we de gemiddelden per jaar bezien dan valt op dat de opbrengstverschillen tussen de jaren groot zijn.

Vergelijken we de gemiddelde opbrengsten van de rassen dan blijkt dat de kreukerwten altijd hogere opbrengsten geven dan de ronde doperwten.

In de groep "vroege rondzadige erwten" komen Aurora en Gloire de Quimper goed voor de dag. Onyx geeft een wat lagere peulopbrengst, terwijl Alaska het minst produktief bleek. De gekreuktzadige vroege doperwt Kelva is zeer produktief.

Het ras Gloire de Quimper heeft een goede gemiddelde opbrengst gegeven en evenaart in deze 4 jaren het ras Finette. Het is de vraag of dit wel reëel is. Immers in deze periode van 4 jaar waren er twee waarin Gloire de Quimper een voor dit ras abnormaal hoge produktie gaf.

Bij de later rijpende rassen staan de gekreuktzadige rassen Dark Skin Perfection en Kelvedon wonder aan de top gevolgd door Vitalis en Wyola.

Het laatrijpende, rondzadige ras Espoir de Gembloux stelt qua opbrengst teleur.

b. Doperwtenopbrengsten

De gecorrigeerde doperwtenopbrengsten worden verkregen door de totaalopbrengst te vermenigvuldigen met het percentage peulen in het gewas en het percentage erwten in de peul, waarna correctie op TM-waarde plaatsvindt.

Tabel 4 geeft een overzicht van de gecorrigeerde doperwtenopbrengst per proef en van de beide proefjaren.

Tabel 4. Opbrengsten aan doperw

	NGr 2767
Gloire de Quimper	57
Onyx	58
Alaska 14	46
Kelva	68
Kelvedon wonder	71
Elf	55
Supcovert	42
Finette	45
Rovar	39
Cebri	54
Vitalis	57
Dark Skin Perfection	57
Wyola	59
Aurewol	
Small sieved Freezer	
Embleem	
Fertila	
Double one	

Evenals bij de peulopbrengst kunnen we de gemiddelde erwtenopbrengst per jaar en de gemiddelde erwtenopbrengst van deze 4 jaar berekenen. Tabel 5 geeft hiervan een overzicht.

Tabel 5. Gecorrigeerde erwtenopbrengsten per jaar en de gemiddelden van de rassen en de jaren

	1960		1961		1962		1963		1960 t/m 1963	
	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	opbrengst kg/are	aant. proeven	gemid. opbrengst kg/are	Finette = 100
urora	36	5	48	9	-		-		48,6	99
loire de Quimper	25	4	-		55	7	48	8	46,4	94
nyx	-		39	9	53	7	47	9	44,7	91
laska 14	29	5	30	7	41	8	-		33,9	69
elva	49	4	59	9	69	10	62	9	61,6	125
elvedon wonder	41	4	65	9	78	10	67	9	66,5	135
upcovert	36	5	50	9	55	10	42	9	47,4	96
inette	43	4	49	7	58	10	43	9	49,2	100
ovar	-		55	7	58	7	45	7	51,0	104
obri	-		57	7	66	10	47	9	54,8	111
italis	-		75	7	84	10	55	4	72,0	146
spoir de Gembloux	33	4	43	7	-		-		44,3	90
yola	52	5	-		72	8	56	9	61,8	126
ark Skin Perfection	-		63	5	76	8	67	8	67,4	137
ouble one	42	4	-		-		59	3	57,8	117
ertila	46	4	-		55	2	50	2	54,0	110
erida	-		69	3	-		-		-	-
mbleem	-		63	3	71	1	56	2	61,9	126
lf	-		-		59	8	-		-	-
ureool	-		-		-		36	6	-	-
mall sieved Freezer	-		-		-		58	9		
emiddelde van de assen in kg/are	42,1		53,9		63,5		51,3			
960 = 100	100		128		151		122			

De opbrengstverschillen tussen de rassen zijn bij de doperwt groter dan bij de peul. Dit komt voornamelijk door uiteenlopende percentages erwten in de peul.

Bij het ras Gloire de Quimper b.v. was de opbrengst aan peulen hoger dan die van Finette. De opbrengst aan doperwten is echter lager. Een ander voorbeeld is Cobri. Dit ras heeft een hogere peulopbrengst dan Finette. Voorts is het rendement hoger, waaruit een relatief groter verschil in doperwtenopbrengst resulteert.

c. Rendement

Bij de berekening van de peul-en erwtenopbrengsten van de doperwtenrassenproeven wordt gebruik gemaakt van twee rendementcijfers. Het eerste geeft aan het percentage peul van het totale gewas, het tweede geeft het percentage erwten van de peulopbrengst. Beide rendementcijfers worden beïnvloed door het ras, de grondsoort, het rijpheidsstadium en het jaar.

Het percentage erwten in de peul kunnen we ook berekenen met behulp van de op TM 110 en TM 120 gecorrigeerde opbrengsten aan peul en erwt. Door deze berekening krijgt men de rendementcijfers bij TM 110 en TM 120. De invloed van het rijpheidsstadium is bij deze omrekening uitgeschakeld. De op deze wijze verkregen rendementcijfers zijn ook voor de jaren 1960 en 1961 in dit verslag vermeld.

In tabel 6 zijn de rendementcijfers per proef vermeld van de jaren 1960 t/m 1963.

De standplaats heeft veel invloed op het rendement. Van de proeven die in Oostelijk Flevoland gelegen waren, was het rendement laag en van de proeven gelegen in het Zuidwestelijk kleigebied waren de rendementen gewoonlijk hoog. Van de andere proeven zijn de verschillen in het rendement geringer, deze nemen een tussenpositie in.

Wanneer we de rendementen van de verschillende rassen vergelijken dan blijkt dat de kreukerwten vrijwel altijd een hoger rendement hebben dan de ronde doperwten.

In de groep rondzadige doperwten heeft Cobri een hoog rendement en Alaska 14 een laag rendement.

In de jaren 1960 en 1961 hadden Gloire de Quimper en Onyx ook een laag rendement, maar in de jaren 1962 en 1963 lag bij deze rassen het rendement op een gemiddeld niveau. Bij de kreukerwten heeft Vitalis een hoog rendement, de andere rassen lopen weinig uiteen. De capucijner Aureool heeft een laag rendement.

Wanneer we de proeven per jaar middelen kan de volgende tabel worden opgesteld. (Zie tabel 7)

Tabel 6. Het percentage erwten in

	NGr 2568	WD 556
Aurora	32,8	30,1
Gloire de Quimper		25,0
Onyx		
Alaska 14	29,9	28,3
Kelva		35,8
Kelvedon wonder		33,6
Double one		40,8
Supcevert	29,4	41,0
Finette		40,2
Rovar		
Fertila		39,4
Cobri		
Vitalis		
Espoir de Gembloux		38,8
Wyola	31,5	46,8
Merida		
Embleem		
Dark Skin Perfection		

	NGr 2767	NF 1497
Gloire de Quimper	30,0	
Onyx	31,7	
Alaska 14	29,9	
Kelva	35,0	36,3
Kelvedon wonder	40,6	32,0
Elf	35,9	
Supcovert	32,8	27,3
Finette	33,6	31,7
Rovar	26,7	
Cobri	34,8	33,9
Vitalis	39,6	39,0
Dark Skin Perfection	33,9	
Wyola	35,0	36,8
Aureool		
Small sieved Freezer		
Embleem		
Fertila		35,6
Double one		

Tabel 7. "Gecorrigeerde" rendementen

Rassen	1960		1961		1962		1963		1960 t/m 1963	
	rende-ment in %	aant. proeven	rende-ment in %	aant. proeven	rende-ment in %	aant. proeven	rende-ment in %	aant. proeven	Gemidd. rende-ment in %	Finette = 100
Aurora	30,7	5	29,6	9	-		-		30,6	93
Gloire de Quimper	25,4	4	-		31,4	7	32,8	8	30,3	92
Onyx	-		28,3	9	34,0	7	34,3	9	32,1	98
Alaska 14	29,8	5	28,0	7	29,0	8	-		29,0	88
Kelva	35,0	4	34,7	9	35,1	10	38,0	9	35,8	109
Kelvedon wonder	32,1	4	35,0	9	37,0	10	39,6	9	36,6	111
Supcovert	32,2	5	31,5	9	32,1	10	32,9	9	32,2	98
Finette	38,3	4	32,4	7	32,9	10	31,1	9	32,9	100
Rovar	-		32,5	7	30,9	7	31,5	7	31,7	96
Cobri	-		37,7	7	36,1	10	34,7	9	36,0	109
Vitalis	-		40,5	7	43,6	10	-	4	42,6	129
Espoir de Gembloux	38,7	4	34,6	7	-		-		36,7	112
Wyola	39,7	5	-		37,6	8	35,3	9	36,7	112
Dark Skin Perfection	-		35,5	5	37,1	8	35,7	8	36,1	110
Double one	35,5	4	-		-		39,3	3	36,7	112
Fertila	36,9	4	-		33,8	2	32,3	2	34,6	105
Merida			40,1	3						
Embleem			37,5	3	36,2	1	42,1	2	39,1	119
Elf					33,2	8				
Aurecol							28,8	6		
Small sieved Freezer							37,8	9		
Gemiddeld van de rassen in kg/are	34,6		33,3		34,7		35,0			
1960 = 100	100		96		100		101			

Voor deze gemiddelden zijn, evenals voor de gemiddelden van peul- en erwtenopbrengsten, alleen die rassen genomen welke minstens twee jaar en in een voldoende aantal proeven voorkwamen. Het gemiddelde over de jaren 1960 t/m 1963 is op dezelfde wijze berekend als bij de peul-en erwtenopbrengsten.

d. Grootte van de korrel

Het gedorste produkt wordt na schoning met behulp van zeven in verschillende fracties of zeefsorteringen verdeeld.

Vóór 1963 werd het systeem van 6 gelijke sorteringen voor rond- en kreukzadige rassen toegepast. In 1963 is dit door de conservenindustrie veranderd en trad de zgn. E.E.G.-sortering in werking. Hierbij is het aantal sorteringen verminderd van 6 naar 5, terwijl voor de rond- en gekreuktzadige rassen een enigszins uiteenlopende maat is genomen, wat verband houdt met de verschillende korrelgroottes, die tussen rond- en gekreuktzadige rassen bestaan.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de oude en de nieuwe zeefmaten.

Benaming van de sorteringen	Oude zeefsortering	Nieuwe of E.E.G.-sortering	
	Rond- en kreukzadige maten in mm	Rondzadige maten in mm	Kreukzadige maten in mm
Extra fijn	6,5 - 7,5	7	7
Zeer fijn	7,5 - 8	7 - 8,2	7 - 8,2
Fijn	8 - 8,5	8,2 - 8,75	8,2 - 9,3
Middelfijn	8,5 - 9	8,75 - 9,3	9,3 - 10,2
Middel	9 - 9,5	9,3	10,2
Middel II	9,5 - 11		

4. KORTE BESCHRIJVING VAN DE RASSEN

De gegevens van de landbouwkundige eigenschappen zijn afkomstig van het door het P.A.W. verrichte rassenonderzoek en van de Interprovinciale doperwtenrassenproeven (serie 194).

Voor de beschrijving van enkele kwaliteitseigenschappen is de bestaande literatuur geraadpleegd (5, 6 en 7).

De resistentie tegen topvergeling en Amerikaanse vaatziekte is door de afdeling Resistentie-onderzoek van het Instituut voor Plantenziektenkundig Onderzoek bepaald.

Rassen met ronde zaden

Overwegend gebruikt voor conservering in blik.

Gloire de Quimper

Stro zeer kort en vrij stevig; gevoelig voor Botrytisrot aan stengel en peul; vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte en topvergeling; opbrengst matig, eist een dichte stand en prima land. Vrij fijne korrel met een goede tot zeer goede kwaliteit.

Aurora

Komt veel met Gloire de Quimper overeen, is echter resistent tegen de Amerikaanse vaatziekte en vormt iets meer loof; is ook iets produktiever dan Gloire de Quimper. Iets grovere korrel van goede kwaliteit.

Onyx

Stro kort - zeer kort en vrij stevig neiging tot doorbloeien in 1961; sortering is wat fijner dan Gloire; gevoelig voor nachtvorst, vatbaar voor topvergeling en resistent tegen Amerikaanse vaatziekte; opbrengst matig, eist evenals voorgaande rassen een dichte stand en vruchtbare grond. De doperwt is iets fijner dan die van Gloire de Quimper en van goede kwaliteit.

Alaska 14

Aanvankelijk snel groeiend, ijl gewas; matig lang tot lang, slap maar wel elastisch stro; bloeit in natte en koude weersomstandigheden lang door; vatbaar voor topvergeling, resistent tegen Amerikaanse vaatziekte; opbrengst vrij laag. Fijne korrel en goed tot zeer goede kwaliteit.

Supcovert

Stro vrij kort, vrij stevig; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte, weinig vatbaar voor topvergeling; opbrengst matig tot goed. Kan Finette vervangen op percelen waar Amerikaanse vaatziekte voorkomt. Iets grovere sortering dan Finette, kwaliteit goed.

Finette

Dit veel verbouwde ras heeft vrij kort, vrij slap stro; opbrengst vrij goed tot goed, matig vatbaar voor topvergeling, vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte. Fijne korrel van goede kwaliteit.

Rovar

Landbouwerwt met kort stevig stro, resistent tegen de beide voornaamste erwtenziekten. Korrel matig fijn van matige kwaliteit.

Fertila

Landbouwerwt, stro kort en stevig; goed resistent tegen topvergeling en vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte; opbrengst vrij goed. Korrel is vrij fijn met matige kwaliteit, smaak soms iets bitter.

Cobri

Stro vrij kort, vrij stevig; resistent tegen topvergeling en Amerikaanse vaatziekte; opbrengst goed. Vrij fijne doperwt van goede kwaliteit.

Espoir de Gembloux

Stro kort tot middenlang, vrij stevig, wat elastisch; vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte en topvergeling, gevoelig voor slechte weersomstandigheden; opbrengst van vrij slecht tot goed. Laatrijpend. Korrel fijn van goede kwaliteit.

Rassen met gekreukte zaden

A. Overwegend gebruikt voor conservering in blik; lichtgroene doperwt.

Merida

Komt qua type overeen met Conserva VIII, stro in 1961 vrij lang en stevig, resistent tegen Amerikaanse vaatziekte en topvergeling. Opbrengst in 1961 goed. Iets grove korrel met lichte naar grijsgroen neigende kleur, goede kwaliteit.

B. Overwegend gebruikt voor diepvriezen; donkergroene doperwt.

Kelva

Stro kort tot zeer kort, wat slap; resistent tegen topvergeling en Amerikaanse vaatziekte; gevoelig voor nachtvorst; opbrengst op goede gronden goed - zeer goed; ontwikkelt op zware klei veelal onvoldoende gewas. Vrij grove korrel van een goede kwaliteit.

Kelvedon Wonder

Dit oude ras vormt vrij kort, vrij slap stro; vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte en resistent tegen topvergeling; gevoelig voor nachtvorst; kiemkracht en kiemenergie laten soms te wensen over; niet te vroeg zaaien; kan bij voldoende standdichtheid zeer goed opbrengen. Grove korrel van goede kwaliteit.

Double one

Stro kort, in de regel vrij stevig; vatbaar voor Amerikaanse vaatziekte en topvergeling; opbrengst goed tot zeer goed. Vrij grove korrel van goede kwaliteit.

Embleem

Stro middenlang en vrij slap; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte, matig vatbaar voor topvergeling; opbrengst goed, vrij goed. Tamelijk grove korrel met vrij goede tot goede kwaliteit.

Vitalis

Stro vrij kort en stevig; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte en topvergeling; opbrengst zeer goed. Matig grove korrel, over de kwaliteit is meer informatie gewenst.

Wyola

Stro middenlang, veelal vrij slap; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte en topvergeling; opbrengst goed. Matig grove korrel van goede kwaliteit.

Dark Skin Perfection

Stro vrij lang, slap; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte, vatbaar voor topvergeling; opbrengst goed tot zeer goed, vrij laat. Grove korrel van een goede kwaliteit.

Small sieved Freezer (Verdo)

Stro middenlang, wat aan slappe kant; leek enigszins gevoelig voor nachtvorst; vermoedelijk matig vatbaar voor topvergeling; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte; opbrengst van dit overwegend 2-peulig ras goed. Matig grove korrel van redelijk goede kwaliteit.

Capucijners

Aureool

Stro middenlang, vrij stevig, bladrijk; resistent tegen Amerikaanse vaatziekte en topvergeling; peulopbrengst vrij goed, korrelopbrengst in 1963 door slecht rendement matig. Grove korrel met goede kwaliteit.

SAMENVATTING

1. Het opbrengstniveau voor peulen en doperwten loopt zowel voor de verschillende rassen als voor de diverse proeven in deze beide jaren sterk uiteen.

2. De invloed van de rijpingsgraad (TM) op de peul-en erwtenopbrengst is groot. Voor het verkrijgen van vergelijkbare opbrengstgegevens is een correctie op TM-getal toegepast.

3. Uit de op TM-waarde gecorrigeerde peul- en erwtenopbrengsten kunnen de "gecorrigeerde" rendementen berekend worden.

4. Het produktievermogen van de kreukerwten is vrijwel altijd groter dan van rondzadige doperwten.

5. In deze beide jaren kwam in een aantal gevallen vrij ernstige beschadiging voor door nachtvorst en door aantasting van de knopmade.

6. Bestrijding van de knopmade moet vroegtijdig geschieden. Men moet de erwtengalmug bestrijden en niet de made van dit mugje.

S 4938
280 ex.
vdG/RH
25-2-1964

Bijlage 1. Overzicht van voorvruchten, zaaidata en bemesting

Reg. nr.	Voorvrucht	Zaaidatum	Bemesting in kg per ha
	1962		
NGr 2767	wintergerst	20 - 3	300 sup, 230 ks
NF 1497	zomertarwe	27 - 4	350 sup, 500 pk, 300 ks
VoNOP	pootaardappelen	23 - 3	500 sup
OFl 364	wintertarwe	23 - 3	288 sup
ZNH 753	suikerbieten	16 - 4	400 sup, 200 K-40
Z 2340	aardappelen	6 - 3	350 sup, 250 K-60
Z 2341	aardappelen	21 - 3	200 sup, 100 K-60
WB 2737	karwij	23 - 3	450 sup
MB 575	-	20 - 3	-
IVRO 415	-	-	-
	1963		
NGr 2856	zomertarwe	12 - 4	600 - 0 - 20 - 20, 150 ks
NGr 2857	wintertarwe	10 - 4	500 sup, 2 200 schuimaarde
NF 1521	aardappelen	9 - 4	175 kas
WD 708	aardappelen	19 - 4	500 sup, 625 pk, 325 kas, 375 Dolokal
OD 1158	suikerbieten	24 - 4	500 slak, 400 pk, 100 kas
YPO 10	wintertarwe	12 - 4	400 sup, 20 %
OFl 418	haver	9 - 4	300 sup
Z 2417	zomergerst	4 - 4	350 sup, 250 K-60
Z 2418	aardappelen	19 - 4	200 sup, 100 K-60
WB 2802	karwij	10 - 4	450 sup
MB 613	kunstweide	27 - 3	300 fosf.zuur, 300 K-40, 300 Kies, 25 ton stalmest
IVRO 411			

Bijlage 2. Eigenschappen van het gebruikte zaaizaad, de gewenste standdichtheid en rijenafstand

	1000 korrelgewicht		Kiemkracht in %		rijenafstand in cm	gewenst aantal planten per m^2	vorm van het zaad
	1962	1963	1962	1963			
Gloire de Quimper	273	242	98	98	25	100	rond
Onyx	152	184	96	99	25	100	rond
Alaska 14	194	-	92	-	25	100	rond
Kelva	206	230	94	95	25	100	kreuk
Kelvedon wonder	218	217	93	91	25/33	90	kreuk
Elf	175	-	86	-	33	80	kreuk
Supcovert	195	213	99	98	33	70	rond
Finette	181	178	98	91	33	70	rond
Rovar	297	295	99	97	33	50	rond
Cobri	166	192	94	95	33	60	rond
Vitalis	191	176	97	96	33	60	kreuk
Dark Skin Perfection	186	216	96	93	33	50	kreuk
Wyola	229	216	93	86	33	60	kreuk
Aureool	-	265	-	91	33	50	cap.
Small sieved Freezer	-	233	-	93	33	50	kreuk
Embleem	-	238	-	95	33	60	kreuk
Fertila	228	294	98	93	33	50	rond
Double one	182	196	90	94	33	70	kreuk

Bijlage 3. Zaaizaadhoeveelheden in kg per ha

Reg. nr.	1962								1963								
Rassen	NGr 2767	NF 1497	VoNOP 1069	OFl 364	ZNH 753	Z 2340	Z 2341	WB 2737	NGr 2856	NGr 2857	NF 1521	YPO 10	OFl 418	Z 2417	Z 2418	WB 2802	MB 613
Gloire de Quimper	370			319	312	250	290	328	250	274	285		253	300	250	274	200
Onyx	209			190	183	150	180	186	225	212	218	188	200	250	190	214	230
Alaska 14	275			184	220	150	200	247									
Kelva	295	307	216	256	254	170	260	262	250	260	267	236	251	300	240	270	200
Kelvedon wonder	278	295	212	215	240	150	260	252	250	250	244	220	236	300	240	259	210
Elf	200		144	158	194		170	181									
Supcovert	185	200	139	156	166	150	160	169	180	170	229	148	164	200	160	172	190
Finette	181	195	132	146	161	150	155	161	180	170	188	144	152	200	160	184	200
Rovar	198			162	186	165	170	178	180	166	231		168	200	160	171	195
Cobri	142	145	112	119	136	115	130	128	170	132	130	168	129	170	140	133	180
Vitalis	163	170	116	129	164	100	140	144		127	115					120	
Dark Skin Perfection	137			102	147	100	120	126	180	156	153	106	131	170	150	170	180
Wyola	197	185	130	151	180		170	175	180	170		140	145	300	160	171	200
Double one	195								180	175	120					184	
Fertila	151	167							180	184	185						
Embleem			176									152				184	
Aureool									225	230	250		212	250	190	228	190
Small sieved Freezer									170	148	136	125	135	170	150	151	210